

om Huslejeforøgelse udenom Nævnene paa-beraaber sig de meget betydelige Forhøjelser af Renten af Stiftsmidlerne, som har fundet Sted fra Statens Side. Jeg peger paa det, fordi det indeholder en Bekræftelse af, hvad der tidligere er sagt af mine Partifæller her i Tinget, at saaledes vilde man bruge denne stærke og ganske umotiverede store Renteforhøjelse af Stiftsmidlerne. Man har fra Regeringens Side paa forskellige Omraader — jeg peger paa dette — arbejdet Haand i Haaand med dem, der kræver Huslejeafordyrelse og Ret for Grundejerne til at sætte Lejen op. En saadan Bestemmelse vil sikkert i mange Tilfælde ligefrem animere Huslejenævnene til at sætte Huslejen yderligere op. Det synes ganske upaakrævet af den højtærede Minister at foreslaa en saadan Ændring i Øjeblikket. Nu da Prisniveauet er nedadgaaende, selv om Nedgangen ikke er stor, ogsaa for Byggematerialer, og der derved aabnes Mulighed for Nedgang i Reparationsudgifter og lignende Udgifter, synes der at være endnu mindre Grund til at foretage en Ændring, som giver Adgang til en Lejeforhøjelse af 10 pCt. udenom Nævnene. Skal der en Gang blive Tale om en saadan Lejeforhøjelse, bør det, som kom ind derved, i alt Fald anvendes til Fremskaffelse af nye Boliger.

Jeg skal dernæst skænke en anden Del af Lovforslaget nogen Omtale, den Del, som omhandler Ydelse af Laan og Tilskud til Boligbyggeriet for derigennem at bidrage til Afhjælpning af Bolignøden. I Hovedsagen tilsigtes ogsaa her en Fornyelse af den nugældende Lov. Bestemmelserne er omtrent enslydende med dem, der gælder i Øjeblikket. Det Bidrag, der vedblivende skal ydes, vil selvfølgelig hjælpe noget, særlig hvis Prisen paa Bygningsmaterialer kunde gaa noget ned. Men der stilles ogsaa efter det foreliggende Forslag — ligesom tidligere — store Krav til Kommunerne. Der knyttes saadanne Betingelser til dette Tilbud, at ogsaa dette Forslag maa siges at være utilfredsstillende for Kommunerne, særlig for Købstadkommunerne, der i stor Udstrækning maa bære Byrderne og Udgifterne ved Afhjælpsningen af Bolignøden. I Forhold til den Betydning for Samfundet, denne Sag har, har Staten ikke hidtil taget den Del i Udgifterne, som den rettelig burde. Der er lagt alt for store Byrder over paa Kommunerne, og disse Byrder er faldet i høj Grad ulige, idet de omtrent udelukkende er faldet paa Bykommunerne, saaledes at Landet ikke har været med til at bære sin Part af Byrden, medens Landet i høj Grad har været med til at skabe Bolignøden i By-

erne. Landet har været med dertil paa mange forskellige Maader, særlig ved Gaardsalg og Køb af Ejendomme i Byerne, hvorved tidligere Beboere blev husvilde. I nogen Grad er dette Forhold hemmet i de senere Aar ved Boliglovgivningen, men det har alligevel sin store Andel i Bolignøden. Det vil derfor være ganske rimeligt at forlange, som ogsaa sket fra Socialdemokraternes Side i Boligkommissionen, at Midlerne til Boligopførelse skulde tilvejebringes paa en saadan Maade, at der ogsaa blev bidraget fra Landet. Det, der hidtil er ydet, har vist sig ikke at være tilstrækkeligt, og det, der nu foreslaas ydet, vil heller ikke være tilstrækkeligt, og det vil være ganske haabløst at tænke paa, at det i det første Aar skulde kunne afhjælpe Bolignøden. De 10 Mill. Kr., der stilles til Raadighed til Laan, vil ikke slaa til, hvis der skal gøres noget effektivt, og jeg vil udtale en Beklagelse af, at den højtærede Minister ikke allerede paa nærværende Tidspunkt, hvor det gælder om saa hurtigt som muligt at komme ud af Boligmisæren, har optaget det Forslag, der er stillet af det socialdemokratiske Mindretal i Boligkommissionen, og som findes i Kommissionens Betænkning, II, Side 102, hvor enhver vil kunne gøre sig bekendt dermed. Efter dette Forslag vilde der blive tilvejebragt en Grundkapital paa 39 Mill. Kr., hvoraf Landet vilde komme til at yde en Part, mod at der til Gengæld kunde faas Tilskud derfra til Opførelse af Husmandsboliger. Det vilde være en mere retfærdig Vej at gaa end den, der her stadig er fulgt, og som lægger en uforholdsmæssig stor Del af Byrden over paa Kommunerne, i ganske særlig Grad Bykommunerne.

Da Lovforslaget med de Undtagelser, som jeg her nærmere har omtalt, gaar ud paa en Fornyelse af den bestaaende Lovgivning vedrørende Boligforholdene, skal jeg i Øjeblikket indskrænke mig til disse Bemærkninger. Da det allerede er bebudet, at Sagen vil blive forlangt henvist til Udvalg, vil jeg udtale Haabet om, at det der vil lykkes at naa til et Resultat, som gør de nødvendige Ændringer mere retfærdige og tiltalende, end de er her i Forslaget, og bringer dem mere i Overensstemmelse med de Principper, som mit Parti ønsker skal være grundlæggende og bærende for Lovgivningen paa dette Omraade. Jeg skal dermed anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtigt og velvillig Behandling.

Johannes Lou: Det foreliggende Lovforslag rummer som saa mange andre Lov-